

Štev. 12.

V Ljubljani, dne 1. grudnia 1893.

Leto XIII.

Herkulov kip.

Starogrška parábola.

Po trgu aténskem od kraja do kraja
Poét Philaleth se počasi sprehaja.
Pred Herkula kipom nakrat obstoji,
Z rokama na hrbtu junaka motrí.

»Kaj gledaš zamišljen na kip ti takó?«
Znan glas zazveni mu od zadi v uho.
Glej, kakor bi vzrasel bil baš izpod tál,
Sofist Misaleth poleg njega je stal,
Prisiljeno-sladko se držal, smehljál.

»A tebi se tá ne dopada herój?«
Na Herkula pesnik pokaže z rokój —
»Tá močna, visôka, junaška postava,
Tá krasna, resnôbna in moška tá glava!
Glej, vrat imá silen ko mlad kakov bik,
Té prsi so prave močatosti lik!
In kij, ki ga roka mu jaka drží,
Sofistom opasen bi bil, se mi zdí. —
Polbog po pravici od pêt do temena,
Pač slavnega vreden zarés je imena!
Kip tá, prê, iz sámega brona je vlit.
A čuda, motrim spomeník že cel čas —
No brona ne vidim, kjé neki je skrit?
Pred saboj le Herkula vidim tù jaz.«

»Ne véš, da ves bron se je v kip spremenil
Tá hip, ko umétnik je Herkula vlij?«

»Izvrstno povedal si zdaj, Misaleth!«
Po strani pogleda sofista poét.

»V gimnaziji včeraj jaz pésem sem bral,
In tí mej slušatelj si stal;
Še véš, kaj mi včeraj bil tam si dejal?
Ko pésem »Sokráto va smrt« sem pročitál,
Da v njej idealov ní, si mi očítal!
Ti, téle učéno, si videl le tó,
Kak Sókratu čašo podajo v rokó,
Kakó on izpije jo vsò brez strahú,
Čeprav smrtonosni otróv je na dnu.
Ti videl potem si, kak mirno umira,
Kakó on očí na vse veke zapira;
Priateljé žalostne videl okróg,
Njih videl si solze in slíhal si jok . . .
Vse videl si v pésmi podrobno, vse, vse —
Zakáj ideala nikakega ne?
Zató, ker bron sám se je v kip spremeníl,
Tá hip, ko umétnik je Herkula vlíl! —

Ljubezen do svete resnice velika —
»Sokráto va smrt« je nje plastična slika.
Resnica nad vse! — to je čist ideal,
Ki v zgódbi vpodóbil se je, ko kristál . . .

Razúmeš sedaj, ti prijatelj sofist,
Da vsak realist je res — idealist?«

A. Aškerc.

Najboljši svet.

Modrost naj vso izpil si Hipokrene
In drznih vaje pesniških poletov,
Posvetil stóetine si mu sonetov,
Možú opél dovoljno nisi cene.

Zatorej, če si táko našel diko,
Veselo v prséh duša ti zavrísi,
Postoj pred njo, spoštljivo se ji čudi!

Možú, ki sreče mu obeti — pene,
Ki trd resnici služi brez uvetov,
Pred sabo vzglede imajoč očetov,
Možú, ki ne majó ga žitja mene.

A peti slavo móžu se ne trudi —
Za njega vzorno oduševljen sliko
Poteze nje si rajši v srce vtisni!

Miroljub.

